

NATIONALPARK KONGERNES NORDSJÆLLANDS BETYDNING FOR TURISME-OG OPLEVELSESØKONOMIEN

Analyse og opstilling af modelapparat

14-03-2022

Kontakt: Anne Thomas

Tlf.: 3085 5188, anne.thomas@crt.dk

Titel:

NATIONALPARK KONGERNES NORDSJÆLLANDS
BETYDNING FOR TURISME-OG
OPLEVELSESØKONOMIEN

Analyse og opstilling af modelapparat

Forfattere: Josias Lindahl, Anders Hedetoft, Anne
Thomas

Center for Regional- og Turismeforskning (CRT)

Bymarken 12

3740 Hasle

Telefon +45 5644 1144

E-mail: crt@crt.dk

www.crt.dk

© 2022 Center for Regional- og Turismeforskning,
Visit Nordsjælland og forfatterne.

CRT er et uafhængigt forskningscenter med base på
Bornholm og i København.

Vores forskere og eksperter leverer viden gennem analyser
og rådgivning til alle som skal udvikle strategier og politik
både lokalt, regionalt, nationalt og internationalt.

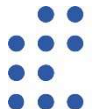
CRT driver som de eneste i Danmark en regionaløkonomisk
model, som giver et detaljeret indblik i regionale og turisme
forhold.

Vi oversætter egne og andres forskningsresultater til råd og
værktøjer, der skaber udvikling på landet, og vi kan godt
lide rollen som konstruktiv partner, der indgår i projekter
omkring forskning og udvikling.

Denne rapport er blevet til på bestilling af

VisitNordsjælland

Med finansiering fra

 Danmarks
Erhvervsfremmebestyrelse

Indhold

Baggrund.....	4
1 Analysebaggrund	5
2 Historisk analyse for sammenligning af referencekommuner og Kongernes Nordsjælland	6
2.1 Antallet af endagsturister og besøgende på attraktionerne.....	6
2.2 Antallet af overnatninger	9
2.3 Turismens økonomiske betydning	13
3 Erfaringer fra de tre ældste nationalparker.....	15
3.1 Nationalpark Thy	15
3.2 Nationalpark Mols Bjerge	16
3.3 Nationalpark Vadehavet	17
4 Sammenhæng mellem etablering af nationalparker og turisme	18
4.1 Den anslåede øgning i endagsturister og overnattende	18
5 Scenarieberegningen.....	22
5.1 Nationalparkernes besøgspotentialer	22
5.2 Den estimerede økonomiske effekt.....	23
6 Bilag.....	26

Baggrund

Denne rapport er udarbejdet som resultat af del 3 af projektet TURISMEUDVIKLING I NATIONALPARK KONGERNES NORDSJÆLLAND.

Visionen for det overordnede projekt har været at skabe en kommerciel infrastruktur i, men i særdeleshed omkring nationalparken, der kan fremme og optimere gæsternes samlede oplevelse samt fremme erhvervsudvikling og jobvækst.

Dermed bringes Nationalpark Kongernes Nordsjælland i spil som en form for erhvervsfremme. Effekterne, eller specifikt, det kommercielle potentiale for Nationalparker er ikke tidligere lykkedes kvantificeret.

Udviklingen af en model til at anslå de afledte samfundsøkonomiske effekter af Nationalparker vil være brugbart i mange sammenhænge.

F.eks. for at gøre det lettere for den enkelte kommune at gennemføre egne evalueringer, herunder evt. også at benchmarke sig med andre kommuner.

Første del af nærværende analyse har været at etablere et basisscenarie hvor de kommuner, der ift. turisme er sammenlignelige med de 5 Nordsjællandske Kommune, udpeges. Herunder et sæt kommuner der har nationalpark og én uden.

Her bliver antallet af overnatninger, jobskabelse og omsætning i turismebrancherne sammenlignet for en

historisk relevant periode med tilsvarende gennemsnitlige tal for de 5 nationalpark kommuner.

Delanalyse 2 er en prognose for forventet øget økonomisk værdi og jobskabelse.

Delanalyse 2 skulle tage udgangspunkt i resultaterne fra de erhvervsudviklingsindsatser, der skete under projektet.

Den afledte økonomiske effekt var planlagt beregnet på baggrund af disse virksomheders evne til at tiltrække flere eller andre typer af besøgende til området af forskellig nationalitet og besøgstype.

Det har imidlertid vist sig at være mindre relevant, idet initiativerne under projektet er af en karakter hvor modenhed og størrelse endnu ikke er til stede i tilstrækkelig grad for at vurdere deres økonomiske potentiale for afledte samfundsøkonomiske effekter.

I stedet har delanalyse 2 baseret sig på iagttagelser fra andre sammenlignelige kommuner.

Delanalyse 2 har på baggrund af utydelige datasammenhænge suppleret analysen i del 1 med interviews af de tre ældste nationalparker i Danmark.

På baggrund af analyserne er det vurderet, at øgningen i danske endagsturister er den mest sikre parameter i en model for beregning af de samfundsøkonomiske effekter.

1 Analysebaggrund

Denne analyse har til formål at undersøge turismeforholdene i Nordsjælland og vurdere, hvordan de påvirker turismen og økonomien i de fem Nordsjællandske kommuner Fredensborg, Gribskov, Halsnæs, Helsingør og Hillerød Kommune.

Effekten estimeres i en scenarieberegning, hvor det samlede antal skabte arbejdspladser, skatteindtægter og bruttoværditilvækst (BVT) i de Nordsjællandske kommuner beregnes.

Desuden indgår der fem udvalgte referencekommuner hvor turismesituationen sammenlignes med Nordsjælland.

Disse kommuner er valgt af flere årsager blandt andet på grund af naturområderne i Odsherred Kommune (Geopark Odsherred), Vordingborg Kommune (Biosfære Møn) og Syddjurs Kommune (Mols Bjerge) og det kulturelle lighedspunkt med Vejle Kommune (Kongernes Jelling). Slutteligt er Hjørring Kommune valgt, som en kommune med anseelig kyst & natur turisme, der ikke har en satsning på naturpark eller lignende.

I oktober 2021 har CRT desuden været i telefonisk kontakt med de tre ældste nationalparker Thy, Mols Bjerge og Vadehavet.

Coronapandamien har haft en altoverskyggende påvirkning på turismen i 2020 og 2021. Effekten kan aflæses i antallet af turister, ændrede rejsevaner og forbrugsmønstre. Blandt andet betød strenge restriktioner ved rejse til udenlandske destinationer og omvendt strenge restriktioner for de udlændinge, som vil rejse ind i Danmark, at flere danskere holdt ferie i Danmark og færre udlændinge valgte at tage til Danmark¹. I relation til turisme, så er både 2020 og 2021 stadig påvirket af Corona-situationen. Derfor vurderes det, at det giver bedst mening at foretage analysen for 2018 og 2019.

Analysen er, som tidligere nævnt, opdelt i to dele, hvor den første del består af en beskrivende analyse af turismeforholdene i kommunerne i Nordsjælland og referencekommunerne, mens den anden del består af en scenarieberegning af effekten af Nationalparken som samlingspunkt.

Det har igennem hele analyseforløbet været problematisk at finde konsistent og sammenhængende data, der kan bekræfte et tydeligt effektmønster knyttet til indvielsen af Nationalparker.

Det betyder ikke at der ikke er et mønster. Kun at det er svært at påpege på baggrund af eksisterende Makrodatasæt.

¹ Se bl.a.: <https://www.visitdenmark.dk/corporate/om-os/nyheder/2020-blev-et-historisk-daarligt-aar-dansk-turisme>

2 Historisk analyse for sammenligning af referencekommuner og Kongernes Nordsjælland

Nationalparker etableres primært af hensyn til at beskytte og formidle en unik naturtype.

Fra etableringen af den første nationalpark i 2007 har det været vigtigt at udvikle nationalparker i samarbejde med lokalbefolkningen og at give rum til erhvervsmæssige aktiviteter i relation til nationalparken.

Derfor har de enkelte nationalparker også et formelt partnerskab med andre aktører i området. I modsætning hertil er de nye naturnationalparker udelukkende etableret af hensyn til naturen og for at fremme biodiversiteten. Naturnationalparker dækker også meget mindre områder end nationalparken. I Nationalpark Kongernes Nordsjælland forventes etableret én Naturnationalpark (Gribskov) og der er yderligere tre på tegnebrættet (Horserød Hegn, Hellebæk Skov og Tisvilde Hegn).

Der findes imidlertid ikke nogen samlet opgørelse af, hvad Nationalparkerne har betydet for lokalområderne herunder betydningen for tiltrækning af turister.

I det følgende er det forsøgt gennem dataanalyser, at påvise sammenhæng mellem nationalparker og turismeøkonomien.

2.1 Antallet af endagsturister og besøgende på attraktionerne

Potentialet af de udvalgte initiativer i Nationalpark Kongernes Nordsjælland hænger i høj grad sammen med muligheden for at tiltrække endagsturister. De historiske data omkring antallet af endagsturister kan findes i Turismemodellen (RTSA) og kan samtidig give en indikation af, hvor populære de Nordsjællandske kommuner og referencekommuner er med hensyn til endagsturisme.

Indledningsvis skal det understreges, at der er tale om det estimerede antal danske endagsturister. I turismemodellen gennemføres denne estimation på baggrund af data fra den såkaldte Transportvaneundersøgelse fra DTU. Kort fortalt, så består denne analyse af en spørgeskemaundersøgelse blandt ca. 15.000 danskere omkring deres daglige transportvaner. Med kendskab til befolkningssammensætningen i de enkelte kommuner foretages der herefter en opregning af det samlede antal danske endagsturister.

Rent metodemæssigt er antallet af udenlandske endagsturister noget mere usikkert fastlagt, og da udenlandske endagsturister endvidere ikke forventes at få den store betydning i relation til de planlagte aktiviteter i Nationalpark Kongernes Nordsjælland, har vi valgt at udelade denne gruppe af analysen.

Ud fra tabel 1 er det muligt at aflæse antallet af danske endagsturister i de Nordsjællandske kommuner og referencekommunerne i 2018 og 2019.

Tabel 1: Antallet af danske endagsturister (i 1.000) i de Nordsjællandske kommuner og referencekommunerne.

(i 1.000)	2017	2018	2019
Fredensborg	420	344	410
Gribskov	738	670	778
Halsnæs	267	305	295
Helsingør	539	525	515
Hillerød	354	245	291
Odsherred	610	738	661
Vordingborg	633	542	598
Syddjurs	927	833	951
Vejle	1.232	1.086	1.223
Hjørring	411	331	401

Kilde: Turismemodellen (RTSA). Data fra DTU's Transportvaneundersøgelse.

Ud fra tabel 1 kan det aflæses, at Gribskov Kommune er den kommune i Nordsjælland med flest danske endagsturister i både 2018 og 2019. I 2019 besøgte 778.000 danske endagsturister Gribskov, mens det næststørste antal besøgte Helsingør, hvor tallet var 515.000 danske endagsturister. Hillerød Kommune er derimod den nordsjællandske kommune med færrest

endagsturister. 291.000 danske endagsturister besøgte Hillerød Kommune i 2019.

Referencekommunerne er generelt set mere besøgte af de danske endagsturister. Eksempelvis besøgte 951.000 og 1.223.000 endagsturister henholdsvis Syddjurs og Vejle i 2019, mens Gribskov som den eneste Nordsjællandske kommune havde flere endagsturister end Odsherred og Vordingborg i 2019.

Aflæsningerne varierer ikke ensartet over årene.

Nationalpark Kongernes Nordsjælland har som mål at tiltrække flere turister, herunder danske endagsturister. Dette er også en af grundene til initiativerne er sat i værk. En stor andel af de endagsturister, som indgår i tabel 1, anslås at besøge en eller flere attraktioner i besøgs kommunen.

Både de Nordsjællandske kommuner og referencekommuner har attraktioner, som besøges af mange turister årligt, hvilket er en af årsagerne til, at tabel 2 er medtaget i denne analyse og samtidig for at få en bedre idé omkring størrelsesorden på antallet af besøgende på de største attraktioner i de Nordsjællandske kommuner og referencekommuner.

Det skal dog bemærkes, at både de danske, de udenlandske endagsturister, øvrige overnattende turister og beboerne i kommunen, hvor attraktionen ligger, kan besøge attraktionen. Dermed kan antallet af besøgende i en attraktion i tabel 2 godt være markant højere end

antallet af danske endagsturister, som vælger at besøge den pågældende kommune, hvor attraktionen ligger.

Især for to af top 3-attraktionerne, Kronborg og Louisiana, fylder de udenlandske besøgende relativt meget².

Tabel 2: Antallet af besøgende på de største museer og attraktioner (i 1.000) i de Nordsjællandske kommuner og referencekommuner i 2019.

	Antal besøgende i 2019 (i 1000)
Louisiana (Fredensborg)	758
Givskud Zoo (Vejle)	405
Kronborg (Helsingør)	306
Frederiksborgs Slot (Hillerød)	285
Kongernes Jelling (Vejle)	228
Sommerland Sjælland (Odsherred)	188
Danmarks Borgcenter (Vordingborg)	138
M/S museet for Søfart (Helsingør)	107
Vendsyssel Historiske Museum (Hjørring)	92
Danmarks Tekniske Museum (Helsingør)	64

Note: Attraktionslisten dækker kun over de største danske attraktioner.

Kilde: Attraktionslisten 2019 - Danmarks mest besøgte attraktioner: [Link](#).

² 74 % af de besøgende på [Kronborg](#) anslås at være udenlandske besøgende, mens dette tal er 30 % for [Louisiana](#). Undersøgelserne er udarbejdet som stikprøver af Slots- og Kulturstyrelsen.

Tabel 2 viser, at der er en høj grad af variation i antallet af besøgende på attraktionerne i de enkelte kommuner. Attraktionen med flest besøgende er Louisiana i Fredensborg med 758.000 besøgende i 2019. Dette tal er en del højere end de 410.000 **danske** endagsturister, som besøgte Fredensborg kommune i 2019. Forskellen skyldes hovedsageligt, at der iblandt de besøgende på Louisiana både er **udenlandske** endagsturister, overnattende gæster og lokale beboere fra Fredensborg Kommune³. Til den specifikke kategori "danske endagsturister" medtæller man hverken udlændinge, overnattende eller lokale beboere.

Ud fra tabellen kan man især se, at det er kommunerne Fredensborg, Vejle, Helsingør og Hillerød, som har de mest besøgte attraktioner. Hillerød Kommune skiller sig ud ved at have relativ få danske endagsturister, som kan aflæses i tabel 1, og samtidig have Frederiksborgs Slot, som er en af de mest populære attraktioner i både Nordsjælland og referencekommunerne.

Tabel 2 viser også, at der er ca. lige mange besøgende på de to afdelinger af Nationalmuseet, Kronborg og Kongernes Jelling, hvilket viser, at Vejle i nogen grad kan ses som en relevant referencekommune til Helsingør. Dog har Vejle over dobbelt så mange endagsturister som Helsingør, jf. tabel 1, hvilket til dels

³ Der er også andre modeltekniske årsager til denne forskel. Bl.a. tæller man ikke med som endagsturist, hvis man besøger en attraktion i egen kommune. Denne vigtigste årsag er dog, at de udenlandske turister ikke er medtaget.

Tabel 3: Antallet af overnatninger (i 1.000) i de Nordsjællandske Kommuner og referencekommunerne.

(i 1.000)	2017	2018	2019	2020
Fredensborg	66	65	66	49
Gribskov	573	565	546	564
Halsnæs	213	232	248	232
Helsingør	463	490	488	386
Hillerød	107	111	106	57
<i>Sum - Nordsjælland</i>	<i>1.422</i>	<i>1.463</i>	<i>1.454</i>	<i>1.288</i>
Odsherred	461	434	482	560
Vordingborg	368	384	400	395
Vejle	720	722	763	538
Syddjurs	1.057	998	1.049	1.159
Hjørring	1.542	1.581	1.662	1.488

Note: Overnatningstyperne er Hoteller, Feriecentre, Camping, Vandrehjem, Lystbådehavne og Feriehuse
Kilde: VisitDenmark – Turismen i dit Område (Kommunal overnatningsstatistik): [Link](#)

kan forklares med at de har Givskud Zoo inden for kommunegrænsen.

2.2 Antallet af overnatninger

I denne opgørelse af antallet af overnatninger er der taget udgangspunkt i det registrerede antal af overnatninger, som er udarbejdet af CRT og offentliggøres på VisitDenmarks hjemmeside. Det er de offentliggjorte overnatningstyper hoteller, feriecentre,

camping, vandrerhjem, lystbådehavne og feriehuse, som bliver præsenteret i dette afsnit.

Tabel 3 viser netop antallet af registrerede overnatninger i de Nordsjællands kommuner og referencekommunerne fra 2017-2020.

Ud fra tabel 3 ses det, at Fredensborg og Hillerød Kommune har færrest overnatninger i alle årene på tværs af de udvalgte kommuner.

Igen varierer dataaflæsningerne over tid, og kan ikke læses som entydige tendenser.

I 2018 og 2019, som analysen primært tager udgangspunkt i, er antallet af overnatninger i Fredensborg ca. 65.000, mens tallet for Hillerød Kommune er ca. 110.000. Det ses ydermere i tabellen, at de Nordsjællandske kommuner har relativt få overnatninger i forhold til referencekommunerne. Gribskov og Helsingør Kommune, som er de to kommuner med flest overnatninger i Nordsjælland, har eksempelvis henholdsvis 546.000 og 488.000 overnatninger i 2019, mens Odsherred og Vordingborg Kommune, som er de kommuner med færrest overnatninger i referencekommunerne, har 482.000 og 400.000 overnatninger i 2019.

Hvis man ser på antallet af overnatninger for samtlige Nordsjællandske kommuner, er antallet af registrerede overnatninger ca. 1.450.000 mellem 2017 og 2019, mens dette tal er ca. 1.000.000 for Syddjurs Kommune

og 1.600.000 for Hjørring Kommune, som er de to referencekommuner med flest overnatninger. Dermed er der færre overnatninger i de Nordsjællandske kommuner end i Hjørring Kommune.

Corona har også haft en effekt på antallet af overnatninger i 2020, hvilket dog ikke nødvendigvis er en positiv eller negativ indvirkning på kommunerne. Eksempelvis oplevede Helsingør og Vejle Kommune et fald fra 2019 til 2020, mens kommuner så som Gribskov, Odsherred, Vordingborg og Syddjurs Kommune oplevede en uændret eller positiv indvirkning grundet Corona. En af årsagerne til, at Corona har påvirket antallet af overnatninger i kommunerne forskelligt, kan skyldes, at nogle af kommunerne er feriehuskommuner, mens andre er hotel/konference kommuner. Det er derfor interessant at se nærmere på hvilken type af turistdestination de forskellige kommuner er. En mulig metode i forhold til at vurdere dette er at udregne andelen af overnatninger som foretages på de forskellige overnatningstyper. Tabel 4 viser andelen af overnatninger, som foretages på hoteller og feriecentre.

Tabel 4: Andelen af overnatninger, som foretages på Hoteller og Feriecentre.

(i 1.000)	2017	2018	2019	2020
Fredensborg	...	...	...	...
Gribskov	19%	18%	19%	15%
Halsnæs	...	...	...	...
Helsingør	60%	61%	62%	53%

Hillerød	...	...	...	...
Odsherred	8%	8%	7%	8%
Vordingborg	15%	15%	14%	14%
Vejle	47%	49%	48%	38%
Syddjurs	11%	9%	10%	8%
Hjørring	29%	29%	28%	22%

Note: Overnatningstyperne er Hoteller, Feriecentre, Camping, Vandrehjem, Lystbådehavne og Feriehuse. Hillerød, Halsnæs og Fredensborg indgår ikke grundet diskretionering.

Kilde: VisitDenmark – Turismen i dit Område (Kommunal overnatningsstatistik): [Link](#)

Én af iagttagelserne i tabel 4 er, at der er stor forskel på Helsingør og Gribskov. Mens andelen af overnatninger, som foretages på hoteller og feriecentre i Helsingør, er ca. 60 % i 2017-2019, er dette tal ca. 20 % i Gribskov.

Ud fra tabellen skinner det desuden igennem, at Helsingør og Vejle Kommune i høj grad er hotel og konference kommuner. Disse turistmarkeder er ikke traditionelt forbundet med større forbrug af natur og kulturoplevelser.

I modsætning til Helsingør og Vejle kommune har Syddjurs, Vordingborg, Odsherred og Gribskov kommune alle en lav andel af overnatninger i hotel og feriecentre.

Det er da også netop en anden overnatningsform, som er mere populære i disse kommuner. Tabel 5 viser andelen af overnatningerne, som foretages i feriehuse.

Tabel 5: Andelen af overnatninger, som foretages i Feriehuse.

(i 1.000)	2017	2018	2019	2020
Fredensborg	...	...	...	...
Gribskov	57%	58%	59%	59%
Halsnæs	46%	47%	50%	51%
Helsingør	8%	8%	8%	11%
Hillerød	...	...	...	...
Odsherred	63%	65%	65%	65%
Vordingborg	47%	46%	48%	51%
Vejle	11%	12%	14%	20%
Syddjurs	63%	62%	64%	65%
Hjørring	52%	51%	53%	59%

Note: Overnatningstyperne er Hoteller, Feriecentre, Camping, Vandrehjem, Lystbådehavne og Feriehuse. Hillerød og Fredensborg indgår ikke grundet diskretionering.

Kilde: VisitDenmark – Turismen i dit Område (Kommunal overnatningsstatistik): [Link](#)

Tabel 5 viser, at i den Nordsjællandske kommuner, Gribskov, er over 55 % af overnatningerne i feriehus mellem 2017-2020, mens dette tal er ca. 10 % for Helsingør. I referencekommunerne har Odsherred, Syddjurs og Hjørring Kommune alle en andel på over 50

% i alle årene. Tallene understreger, at Gribskov, ligesom Odsherred og Syddjurs anses som værende feriehusekommuner, mens Vejle og Helsingør anses som værende hotel/konference kommuner.

Halsnæs, Vordingborg og Hjørring kommune er lidt sværere at gruppere. I de følgende to tabeller, tabel 6 og 7, er det muligt at se andelen af overnatninger, som enten foretages på camping eller vandrehjem og lystbådehavne.

Tabel 6: Andelen af overnatninger, som foretages på Camping.

(i 1.000)	2017	2018	2019	2020
Fredensborg	...	...	...	...
Gribskov	19%	19%	18%	22%
Halsnæs	37%	37%	36%	34%
Helsingør	23%	22%	21%	25%
Hillerød	...	...	...	...
Odsherred	25%	27%	24%	24%
Vordingborg	25%	26%	25%	24%
Vejle	38%	35%	34%	40%
Syddjurs	23%	26%	24%	24%
Hjørring	17%	18%	18%	18%

Note: Overnatningstyperne er Hoteller, Feriecentre, Camping, Vandrehjem, Lystbådehavne og Feriehuse. Hillerød og Fredensborg indgår ikke grundet diskretionering.

Kilde: VisitDenmark – Turismen i dit Område (Kommunal overnatningsstatistik): [Link](#)

Tabel 6 viser at andelen af overnatninger på camping er højest i Halsnæs, hvor mere end én tredjedel af overnatninger foretages på camping i årene 2017-2020, mens det ca. er én femtedel af overnatningerne, som foretages på camping, i Helsingør og Gribskov Kommune i årene op til Coronapandamien. Med hensyn til overnatningerne i vandrehjem og lystbådehavne (Tabel 7) er det især Helsingør og Vordingborg Kommune, som har de højeste andele på tværs af kommunerne. I alle årene er der 2-3 gange så høj andel i de to kommuner i forhold til de resterende kommuner.

Tabel 7: Andelen af overnatninger, som foretages i Vandrehjem og Lystbådehavne.

(i 1.000)	2017	2018	2019	2020
Fredensborg	...	...	...	...
Gribskov	5%	5%	4%	4%
Halsnæs	...	...	...	...
Helsingør	9%	10%	9%	11%
Hillerød	...	...	...	...
Odsherred	4%	0%	4%	3%
Vordingborg	13%	14%	14%	11%
Vejle	4%	3%	4%	3%
Syddjurs	3%	3%	2%	3%
Hjørring	1%	1%	2%	1%

Note: Overnatningstyperne er Hoteller, Feriecentre, Camping, Vandrehjem, Lystbådehavne og Feriehuse. Hillerød, Halsnæs og Fredensborg indgår ikke grundet diskretionering.

Kilde: VisitDenmark – Turismen i dit Område (Kommunal overnatningsstatistik): [Link](#)

Slutteligt er tabel 8 også medtaget for at give et billede af i hvor grad overnatninger foretages i sommermånederne, da dette kan fortælle noget om hvorvidt kommunerne primært er afhængige af sommerturister, eller om de har "åbnet" hele året.

Forventningen til hotel/konference kommunerne er, at de har en lavere andel af årets overnatninger om sommeren, da hotelophold og konferencer afholdes hele året rundt.

Tabel 8: Andelen af overnatninger, som foretages i sommermånederne (juni, juli og august).

(i 1.000)	2017	2018	2019	2020
Fredensborg	57%	60%	60%	60%
Gribskov	52%	50%	50%	53%
Halsnæs	53%	50%	49%	51%
Helsingør	42%	43%	42%	48%
Hillerød	34%	34%	38%	35%
Odsherred	62%	59%	60%	59%
Vordingborg	63%	62%	63%	62%
Vejle	51%	49%	49%	51%
Syddjurs	56%	56%	56%	57%

Hjørring	56%	54%	54%	60%
----------	-----	-----	-----	-----

Note: Overnatningstyperne er Hoteller, Feriecentre, Camping, Vandrehjem, Lystbådehavne og Feriehuse.

Kilde: VisitDenmark – Turismen i dit Område (Kommunal overnatningsstatistik): [Link](#)

Tabel 8 bekræfter dette billede, da Helsingør og Vejle kommune har en lavere andel end Gribskov, Odsherred og Syddjurs kommune.

2.3 Turismens økonomiske betydning

Den største økonomiske betydning har turismen i Gribskov kommune. Her sammenligner denne kommune sig med Vejle og Hjørring, når det gælder antallet af arbejdspladser (Tabel 9) og Bruttoværditilvæksten (Tabel 10).

Turismen er dog også af stor samfundsøkonomisk betydning i de øvrige kommuner, særligt dog i Hillerød og Halsnæs.

Selvom Helsingør og Vejle har et sammenligneligt turismemarked, har den økonomiske betydning af turismen et meget større omfang i Vejle end i Helsingør Kommune. På baggrund af Vejles særegne profil, fravælges den som referencekommune i det følgende afsnit.

Tabel 9: Antal arbejdspladser og kommuneskat skabt af turismen i 2019. "Total" er i lig med den direkte og indirekte effekt.

	Arbejdspladser	Arbejdspladser	Kommuneskat
--	----------------	----------------	-------------

	Direkte	Total	Total(i mio. kr.)
Fredensborg	300	500	75
Gribskov	2.950	3.625	150
Halsnæs	600	925	75
Helsingør	475	625	50
Hillerød	1.225	1.550	100
Odsherred	1.525	1.925	75
Vordingborg	550	850	50
Vejle	2.150	3.400	125
Syddjurs	1.025	1.475	25
Hjørring	3.325	3.975	325

Kilde: Turismemodellen (RTSA).

Tabel 10: Bruttoværditilvækst (BVT) skabt af turismen i 2019. "Total" er i lig med den direkte og indirekte effekt.

(i mio. kr.)	BVT - Direkte	BVT - Total
Fredensborg	175	350
Gribskov	925	1.250
Halsnæs	250	475
Helsingør	125	225
Hillerød	450	625
Odsherred	450	625

Vordingborg	225	375
Vejle	825	1.450
Syddjurs	425	650
Hjørring	1.025	1.575

Kilde: Turismemodellen (RTSA).

Samlet set viser den historiske analyse, at de fem kommuner i samarbejdet henvender sig til meget forskellige typer af markeder med forskellig økonomiske styrker.

De fem kommuner sammenligner sig overordnet set fint med de udvalgte referencekommuner.

Hillerød og Fredensborg har de mindst markante turismeøkonomier og er i flere sammenhæng mindre, også end referencekommunerne.

Det fremgår dog også tydeligt at datagrundlaget er meget spredt, hvilket skaber rum for usikkerhed i en rent kvantitativ analyse.

Det er derfor valgt at supplere den historiske analyse med interviews af de tre ældste nationalparker.

3 Erfaringer fra de tre ældste nationalparker

3.1 Nationalpark Thy

Danmarks første Nationalpark, etableret i 2007.

Nationalparken har ikke en samlet oversigt over aktuel antal besøgende eller udvikling i antal besøgende. Det er, ifølge respondenterne, ikke muligt at adskille Nationalparkens effekter fra andre effekter. To færger fra Hanstholm til hhv. Færøerne og Norge er blevet flyttet til Hirtshals, hvilket har betydet en nedgang i antal registrerede overnatninger i Thy-området. Modsat har etablering af surfer-stedet Cold Hawaii også medvirket til at trække nye turister og tilflyttere til området.

Det er en vurdering at mange af Nationalparkens gæster er endagsturister eller brugere af de mindre overnatningssteder (pensionater, B&B, små campingpladser etc. som ikke omfattes af den officielle overnatningsstatistik).

Nationalparken har forsøgt sig med videoovervågning/tælling af personer på udvalgte lokationer i nationalparken. De opererer med forskellige "trædesten til naturen". Dvs. steder der virker som startpunkt for en tur i nationalparken. Lodbjerg Fyr er en sådan trædested. Her var der i 2019 (de sidste 7 måneder) 75.000 besøg. I 2019 var der (hele året) 90.000 besøg. I 2021 var der (de første 9 måneder)

65.000 besøg. Der er i Juni 2021 åbnet et nyt besøgscenter i Vorupør. I perioden juni til september 2021 har der været 65.000 besøg på dette besøgscenter. De har gjort flere andre forsøg på at overvåge antal besøg, men meget elektronik har ikke kunne holde til det hårde klima ved Vestkysten.

De har ikke noget overblik over udviklingen i antal besøgende over en længere årrække. Men det er respondenterens vurdering, at der er tale om et stigende antal turister. En mindre del af de besøgende kommer med færgen over Aggersund. Her kan man bruge antal rejsende som indikator, men det viser kun en lille del af det samlede billede. Nationalparken har ved flere lejligheder haft studerende/eksterne interessenter til at vurdere omfanget af besøgende.

DR lavede i 2016 en uofficiel opgørelse (rundringning til virksomheder i området) af beskæftigelseseffekten af Cold Hawaii og Nationalpark. Her blev effekten til "109 arbejdspladser". Denne opgørelse er ikke korrigeret til antal fuldtidsstillinger.

I 2014 beregnede en gruppe studerende fra Markedsføringsøkonomi (KVU) antal besøg i nationalparken. Lokalbefolkning: Opgørelse er foretaget på basis af en spørgeskemaanalyse. 90% af befolkningen i kommunen har besøgt nationalparken inden for det seneste år. 50% af befolkningen besøgte nationalparken mindst en gang om måneden inden for det seneste år.

Turister: De har haft et spørgeskema ude på alle registrerede overnatningssteder i kommunen. 39% svarer, at de har besøgt Nationalparken (svarende til 263.000 besøg). Indregnes turisternes overnatninger på mindre overnatningssteder og besøg hos venner og familie (dvs. den metode der benyttes i opgørelsen af turismes økonomiske betydning), så svarer det til at antallet af turistbesøg i nationalparken kan estimeres til mellem 32.000 og 57.000.

Samlet set er der altså indicier på at der sker en øgning i antallet af besøgende, men at det ikke har været muligt at aflæse i overnatningsstatistikken.

En anseelig del af lokalbefolkningen har brugt nationalparken, og det er derfor med en vis sikkerhed, at man kan antage at endagsturismen er steget, om end omfanget er sværere at fastslå.

Data for danske endagsturister i Thisted kommune fremgår af figur 2 i efterfølgende kapitel. Desværre er data for endagsturister kun tilgængelig fra 2014, hvorfor udviklingen i årene umiddelbart efter åbning ikke er muligt at fastslå.

3.2 Nationalpark Mols Bjerger

Danmarks 2. nationalpark som blev etableret i 2009.

Ifølge respondenterne har parken oplevet et støt stigende antal besøg siden etablering. Nationalparken har forsøgt at benytte antal overnatninger på registrerede overnatningssteder som indikator, men

nationalparkgrænserne er ikke sammenfaldende med kommunegrænser. Nationalparken dækker et areal på 180 km² og omfatter både byer (Ebeltoft som største by), beboede landdistrikter og egentlige naturområder.

På forhånd var der en forventning om en stigning i besøgsantal på et par procent årligt. Dette mål opfyldes ifølge respondenterne til fulde. Kalø slotsruin fungerer samtidig som den største "indgang" til Nationalparken – bortset fra Ebeltoft, der i sig selv også er indgang til parken. Kalø fik sidste år 300.000 besøg. Der er tale om mere end en fordobling på 10 år (men optællingsmetoden er også blevet ændret i perioden).

I højsæsonen (børnenes sommerferie) er det et antal guider til rådighed i parken som registrerer antal gæstekontakter. Antal kontakter er steget fra 6.000 i 2012 til 12.000 i 2016 og 22.000 i 2020. Der er benyttet samme optællingsmetode i alle årene. De har ikke benyttet trafiktællinger til at overvåge antal besøgende, men de laver en uformel overvågning af parkeringspladser. Her er indtrykket et markant større antal besøg over de seneste år. Via Epinion laver de kendskabs- og tilfredshedsmålinger. Disse målinger laves ca. hvert 3. år. Der er tale om jævnt stigende tilfredshed og stærkt stigende kendskab til nationalparken og parkens faciliteter. Samme kendskabsmål er lavet hos borgere i Århus. Også her er der tale om kraftig stigende kendskab til parken.

Det øgede antal gæster registreret i Mols Bjerger fra 2016 til 2020, kan ikke umiddelbart genfindes i tallene

for de estimerede antal endagsturister i Syddjurs kommune i samme periode. (Se figur 2 i senere kapitel). Det kan altid være en udfordring at sammenligne mikrodata med makrodata.

Det samlede antal besøgende i en kommune kan variere af mange individuelle grunde. Som det sås beskrevet under Nationalpark Thy.

Nationalparken har et "Erhvervsnetværk" der udgør rammen for kontakt til interessenter med direkte kundekontakt (overnatningssteder, guider, udbydere af outdooraktiviteter og spisesteder).

Dette netværk er udvidet fra 25 virksomheder i 2014 til 111 virksomheder. Disse virksomheder melder om jævnt stigende aktiviteter og stor vækst i antal gæster. Der er nu flere virksomheder der har betjening af parkens gæster som fuldtidsbeskæftigelse.

3.3 Nationalpark Vadehavet

Denne nationalpark er Danmarks største og 3. nationalpark.

Ifølge respondenterne findes der ikke nogen officiel opgørelse af antal besøg eller antal besøgende turister i nationalparken, men der er tale om et meget betydeligt antal. Området har årligt 7,5 mio. turismeovernatninger og besøges årligt af 3 – 4 mio. endagsturister. Problemet er ikke at få besøgende/turister, men de arbejder på at få turister der rent faktisk også ønsker at bruge penge i lokalområdet.

Der har igennem alle årene været et tæt samarbejde med private og offentlige interessenter i området (bl.a. overnatningssteder, naturguider, museer og besøgscentre, udbydere af outdoor-aktiviteter, producenter af lokale fødevarer etc.

I alt samarbejder de med flere end 240 interessenter. Siden de blev udpeget til UNESCO-område har de arbejdet målrettet med kompetenceudvikling blandt aktører med relation til nationalparken. Målet er at give alle parter/interessenter en langt bedre viden om den unikke natur i området.

Der er i dag en hel anden interesse for natur og naturbevarelse end tidligere, og respondenterne mener, at nogle af fremtidens turister faktisk kan bidrage til at udvikle/bevare naturen i området, fremfor i dag hvor turisterne kun slider på naturen, og nationalparken medvirker til at udvikle.

Nationalparken er med til at give området en identitet/et bedre omdømme og sammenlignet med tidligere år ser en langt større del af befolkningen i dag positivt på nationalparken og de giver udtryk for, at nationalparken bidrager positivt til udvikling af området.

For Nationalpark Vadehavet er der altså ikke konkrete tal for besøgende.

4 Sammenhæng mellem etablering af nationalparker og turisme

I det nedenstående undersøges, om en indvielse af en nationalpark vil medføre en øget turisme både i form af endagsturister og overnatninger i kommunen.

I undersøgelserne er inkluderet såvel de kvantitative analyser som de kvalitative input vi har indhentet.

På baggrund af vores iagttagelser og tilbagemeldingerne fra de tre ældste nationalparker har vi valgt at se nærmere på antallet af overnatninger og endagsturister i samtlige kommuner der er berørt af de nationalparker der er nævnt her i rapporten, samt Hjørring, som en referencekommune uden nationalpark. Vejle kommune er dog ikke medtaget, da den har en meget atypisk turismeprofil i forhold til de øvrige kommuner. (Se kapitel 2, hvor de Nordsjællandske kommuner sammenlignes med øvrige nationalpark kommuner).

Det er kun den danske del af overnatningerne og endagsturisterne, som undersøges, af to årsager. Først og fremmest er der dataudfordringer i forhold til at hente historiske data om endagstourismen og overnatninger for de udenlandske turister. Desuden tyder vores undersøgelser på, at en åbning af en nationalpark i første omgang vil have størst indflydelse på den danske del af turismen.

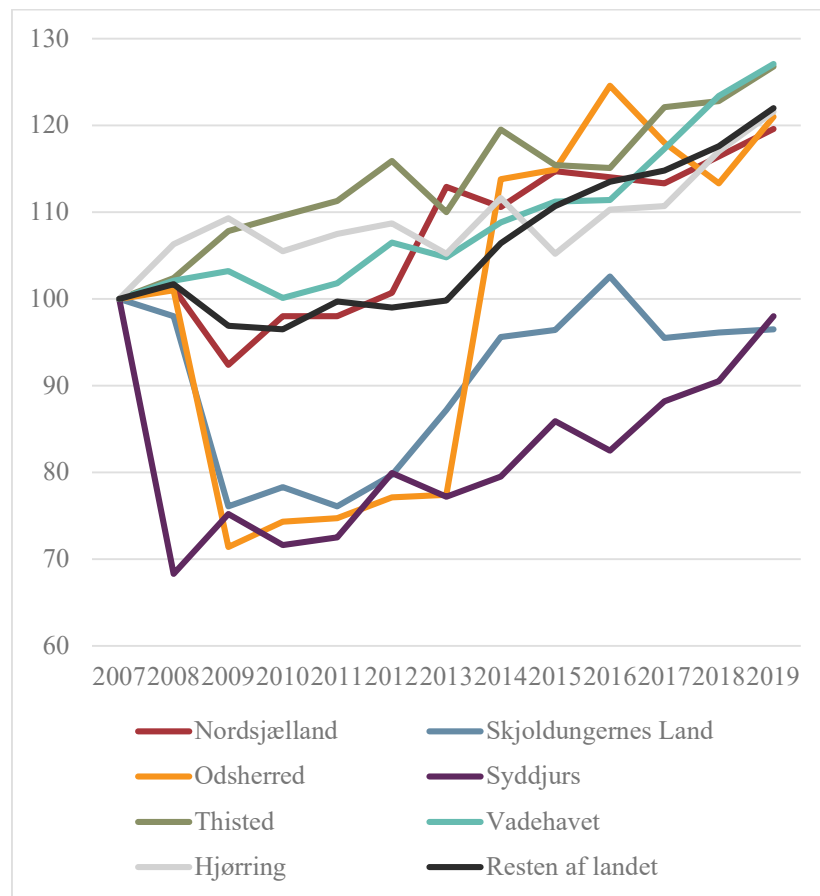
4.1 Den anslåede øgning i endagsturister og overnattende

I forhold til at vurdere den potentielle øgning i turismen som følge af en nationalpark benyttes indvielsesdatoen af de danske nationalparker⁴.

Parknavn	Kommun(er)	Indvielse
Nationalpark Mols Bjerge	Syddjurs Kommune	2009.
Geopark Odsherred	Odsherred Kommune	2014/2015.
Nationalpark Vadehavet	Tønder, Esbjerg, Fanø og Varde Kommune	2010.
Nationalpark Thy	Thisted Kommune	2008.
Nationalpark Skjoldungernes Land	Frederikssund, Roskilde og Lejle Kommune	2015.
Nationalpark Kongernes Nordsjælland	Halsnæs, Gribskov, Hillerød, Helsingør og Fredensborg Kommune	2018.

⁴ "Nationalpark"-kommuner inkluderer kommuner med nationalparklignende initiativer såsom Geopark, Biosfære etc.

Figur 1: Udviklingen i antallet af danske kommercielle overnatninger fra 2007-2019 (Indeks 2007 = 100).

Note: Kommercielle overnatninger er Hoteller, Feriecentre, Camping, Vandrehjem, Lystbådehavne og Feriehuse.
Kilde: Turismemodellen (RTSA).

Udviklingen i antallet af danske kommercielle overnatninger mellem 2007-2019 kan aflæses ud fra figur 1. Antallet af overnatninger i figuren er indekseret, og basisåret, som er valgt her, er 2007. Dermed er det muligt at undersøge om antallet af overnatninger har udviklet sig forskelligt og i relation til åbningsåret. Figuren kan altså benyttes til en visuel vurdering om hvorvidt nationalparkerne har haft en positiv effekt på overnatningerne i kommunerne med nationalparker relativt til kommunerne uden. Kurven "Resten af landet" benyttes her som baseline eksemplet uden nogen form for implementering af nationalpark. Hvis én kommune ikke indvier en nationalpark, forventes det, at den følge udviklingen for "Resten af landet". Eksempelvis er de fem Nordsjællandske kommuner også medtaget i figuren som kurven "Nordsjælland". Ud fra figur 1 ses det, at udviklingen i overnatninger i Nordsjælland nogenlunde følger udviklingen i "Resten af landet", hvilket er forventeligt da nationalparken i Nordsjælland først blev indviet i løbet af 2018.

I det nedenstående vurderes det hvilke kommuner som umiddelbart har oplevet en positiv, ingen og negativ effekt efter indvielsen af de respektive nationalparker⁵:

- Nationalpark Thy: Svagt positiv effekt på antallet af overnatninger i Thisted Kommune. I 2007 og 2008 er turismen på nogenlunde samme niveau som "Resten af landet" mens den er højere i de

⁵ Metoden, som benyttes, er en forsimplet udgave af den økonometriske metode Difference-In-Difference. En af svaghederne ved metoden er at den

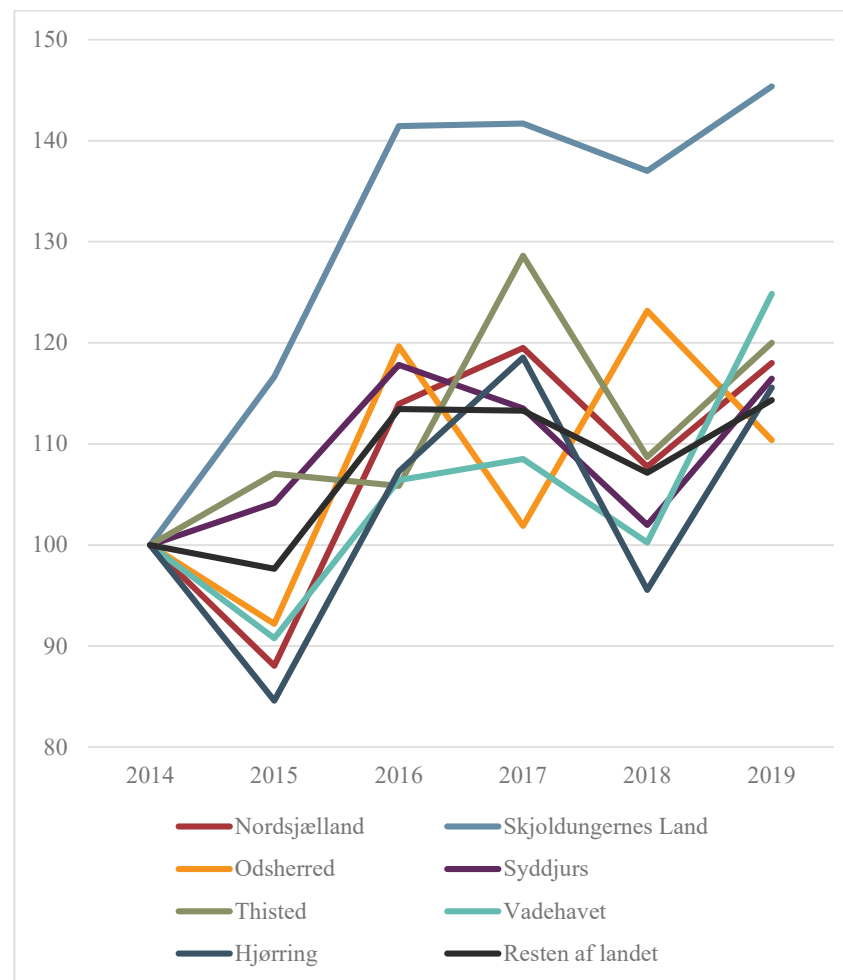
ikke tager højde for indførelsen/afskaffelsen af andre tiltag, som har en væsentlig betydning for turismen i kommunen.

efterfølgende år. Omkring 2015 følger den igen kurven for "Resten af landet"

- Nationalpark Mols Bjerger: Ingen direkte positiv effekt på antallet af overnatninger i Syddjurs Kommune. Stigning i 2015 isoleret set. Det er svært helt præcist at vurdere effekten af nationalparken da Syddjurs oplever et fald fra 2007 til 2008. Dog er tendensen, at Syddjurs indhenter noget af faldet i forhold til "Resten af landet" i årene efter 2008.
- Nationalpark Vadehavet: Ingen effekt på antallet af overnatninger i Vadehavskommunerne. I 2009 og 2010, og dermed inden indførelsen af nationalparken, ligger kurven for "Vadehavet" en smule højere end "Resten af landet". I resten af perioden er tendensen den samme, hvilket er ensbetydende med at antallet af overnatninger ikke vurderes til at have medført et højere antal overnatninger.
- Geopark Odsherred: Ingen effekt på antallet af overnatninger i Odsherred Kommune.
- Nationalpark Skjoldungernes Land: Vækst i overnatning 2012. Ingen effekt på antallet af overnatninger i Lejre, Frederikssund, og Roskilde Kommune efter indvielse i 2015.

Ud fra dette konkluderes det, at indførelsen af nationalparkerne som udgangspunkt ikke har medført en stigning i antallet af overnatninger. Konklusioner bygger også på interviews (se afsnit 3) sammenlagt med usikkerheden omkring de udenlandske overnatningsdata.

Figur 2: Udviklingen i antallet af danske endagsturister fra 2014-2019 (Indeks 2014 = 100).

Note: Antallet af danske endagsturister bliver først opdateret årligt fra 2014 og frem. De faktiske værdier kan aflæses i Bilag 1.

Kilde: Turismemodellen (RTSA).

Udviklingen i antallet af danske endagsturister mellem 2014-2019 kan aflæses ud fra figur 2. Antallet af overnatninger i figuren er indekseret, og basisåret, som er valgt her, er 2014. 2014 er det første år efter data for de danske endagsturister bliver opdateret årligt. Figuren kan, ligesom figur 1, benyttes til en visuel vurdering om hvorvidt nationalparkerne har haft en positiv effekt på overnatningerne i kommunerne med nationalparker relativt til kommunerne uden. Kurven "Resten af landet" benyttes igen som baseline eksemplet hvor der ikke er nogen form for implementering af nationalpark. Hvis én kommune ikke indvier en nationalpark, forventes det, at den nogenlunde følge udviklingen for "Resten af landet".

Ud fra figur 2 ses det, at udviklingen i endagsturister i Hjørring og de Nordsjælland kommuner nogenlunde følger udviklingen i "Resten af landet", hvilket også er forventeligt da Hjørring som bekendt ikke har en Nationalpark, mens Nationalparken i Nordsjælland først blev indviet i løbet af 2018.

I det nedenstående vurderes det om kommunerne har oplevet en positiv, ingen og negativ effekt efter indvielsen af de respektive nationalparker:

- Nationalpark Thy, Nationalpark Syddjurs og Nationalpark Vadehavet: Alle tre Nationalparker blev indviet før 2014 og derfor forventes de ikke at have en højere vækst end baseline eksemplet "Resten af landet. Figur 2 viser også at

endagsturismen følger det samme niveau som "Resten af landet" for kommunerne, som indeholder de tre Nationalparker.

- Geopark Odsherred: Ingen direkte positiv effekt på antallet af endagsturister i Odsherred Kommune som følge af åbningen af Geoparken i 2014/2015. Antallet af endagsturister følger nogenlunde baseline eksemplet på trods af mindre udsving.
- Nationalpark Skjoldungernes Land: Vækst i antallet af endagsturister i 2015 og årene efter. Dermed tyder det på at Nationalparken har haft en positiv betydning for antallet af danske endagsturister i Lejre, Frederikssund, og Roskilde Kommune efter indvielsen i 2015.

På denne baggrund vurderes det, at nationalparker kan have en positiv effekt på antallet af endagsturister. På trods af at det ikke er estimeret en effekt af Geoparken i Odsherred, hvilket kan skyldes flere forskelle mellem de to typer af parker.

Hvis Skjoldungernes Land bruges som eksempel, vurderes det i dette tilfælde, at nationalparken kan have en positiv effekt på ca. 25 % på de danske

endagsturister⁶. Denne positive og estimerede effekt på 25 % benyttes i den nedenstående scenarieberegning.

5 Scenarieberegningen

Den udarbejdede scenarieberegning bygger på den estimerede effekt af en nationalpark.

Som det ses af analysen af den historiske udvikling af Nationaleparkers besøgsantal, kan der ikke entydigt uddrages konklusioner der bekræfter et ændret antal overnatninger.

Den historiske analyse udpeger i stedet en sandsynliggjort stigning i antallet af danske endagsturister.

5.1 Nationalparkernes besøgs potentiale

Potentielt set ser vi fra Skjoldungernes Land at en Nationalpark kan øge den danske endagsturismen med 25 % i den berørte kommune.

Denne øgning af endagsturismen er modelleret i turismemodellen (RTSA) for de fem nordsjællandske kommuner. Der er desuden foretaget to yderligere scenarieberegninger, hvor antagelsen om en stigning på 25 % af den danske endagsturisme ændres til en stigning på henholdsvis 10 % og 40 %.

Disse to alternative effekter angiver to alternative mål for den samfundsøkonomiske effekt. Dette konfidensinterval indarbejdes under hensyn til den usikkerhed, der er ved estimatet.

Tabel 11: Antallet af ekstra danske endagsturister (i 1000 personer), som stødet på 10 %, 25 % og 40 % medfører.

	Stød 1: 10 % øgning	Stød 2: 25 % øgning	Stød 3: 40 % øgning
(i 1000 personer)	Ekstra endagsturister	Ekstra endagsturister	Ekstra endagsturister
Fredensborg	41	102	164
Helsingør	52	129	206
Hillerød	29	73	116
Halsnæs	30	74	118
Gribskov	78	195	311
Sum: Nordsjælland	229	572	916
Kommuner udenfor Nordsjælland	...	...	...

Kilde: Særkørsel af Turismemodellen (RTSA).

⁶ De 25 % udregnes ved antal endagsturister i Skjoldungernes Land i 2019 (indeks) divideret med antal endagsturister i

"Resten af landet" i 2019 (indeks), $(145,4/114,9)-1=26,6\% \approx 25\%$.

Ud fra tabel 11 ses det, at hovedscenariet med den øgede endagsturisme på 25 % medfører 572.000 flere endagsturister i de nordsjællandske kommuner. Gribskov og Helsingør kommune har allerede flest, og derfor forventes de også at få flest endagsturister som følge af dette scenarie. Ved scenarie 1 (10 % øgning) øges endagsturismen med 229.000, mens dette tal er 916.000 ved scenarie 3 (40 % øgning).

5.2 Den estimerede økonomiske effekt

Den estimerede økonomiske effekt inddeles i tre typer af økonomiske outcomes. Først og fremmest er der jobskabelse, væksten i bruttoværditilvæksten og slutteligt er der de øgede skatteindtægter.

Det er desuden relevant at beskrive de forskellige typer af økonomiske effekter, som stødet kan medføre. Der kan både være tale om direkte, indirekte (afledte) og inducerede effekter.

Den forventede direkte effekt af 572.000 flere endagsturister er 77 arbejdspladser i de fem omfattede kommuner, samt yderligere 44 udenfor kommunerne. (Tabel 12). Inkluderer indirekte og inducerede effekter vil der være tale om hhv 90 og 77 arbejdspladser. Afhængigt af den forventede tilvækst i antallet af endagsturister, vil øgningen af de direkte skabte arbejdspladser forandre sig lineært.

Tabel 12: Antallet af arbejdspladser som skabes som følge af de ekstra endagsturister ved de tre stød.

	Stød 1: 10 % øgning		Stød 2: 25 % øgning		Stød 3: 40 % øgning	
(antal arb.pladser)	Direkte	Direkte og indirekte	Direkte	Direkte og indirekte	Direkte	Direkte og indirekte
Fredensborg	6	7	16	18	25	29
Helsingør	8	9	19	23	31	37
Hillerød	5	6	12	14	19	22
Halsnæs	4	4	9	11	15	17
Gribskov	8	10	21	24	33	39
<i>Sum: Nordsjælland</i>	31	36	77	90	123	144
Kommuner udenfor Nordsjælland	18	31	44	77	70	123

Note: Den "Direkte og indirekte" effekt inkluderer også de inducerede effekter.

Kilde: Særkørsel af Turismemodellen (RTSA).

Den direkte øgning i Bruttoværditilvæksten regnes som en lineær effekt af antallet af endagsturister, og kan derfor omregnes som et forholdstal afhængigt af den forventede endagsturisme. Ved 572.000 ekstra endagsturister bruttoværditilvæksten i de fem kommuner øges med 25,1 millioner kr., mens den totale effekt er 33,1 millioner kr. (inklusive den indirekte og inducerede effekt).

Tabel 13: Den forventede stigning i Bruttoværditilvæksten (BVT) som følge af de ekstra endagsturister ved de tre stød.

	Stød 1: 10 % øgning		Stød 2: 25 % øgning		Stød 3: 40 % øgning	
	Direkte	Direkte og indirekte	Direkte	Direkte og indirekte	Direkte	Direkte og indirekte
<i>(I 1.000 kr.)</i>						
Fredensborg	2.000	2.650	4.975	6.625	7.950	10.575
Helsingør	2.800	3.675	7.000	9.150	11.175	14.650
Hillerød	1.525	2.075	3.800	5.200	6.075	8.300
Halsnæs	1.125	1.450	2.825	3.625	4.525	5.825
Gribskov	2.625	3.375	6.550	8.425	10.450	13.500
<i>Sum: Nordsjælland</i>	<i>10.050</i>	<i>13.225</i>	<i>25.125</i>	<i>33.050</i>	<i>40.200</i>	<i>52.875</i>
Kommuner udenfor Nordsjælland	7.775	17.550	19.475	43.850	31.150	70.150

Note: Den "Direkte og indirekte" effekt inkluderer også de inducerede effekter.

Kilde: Særkørsel af Turismemodellen (RTSA).

Skatteindtægterne i kommunerne relaterer sig som en logisk konsekvens af bruttoværditilvæksten og de dertil knyttede lokale arbejdspladser. Den forventede stigning af kommuneskatter i de frem kommuner på baggrund af 572.000 flere endagsturister svarer til 3.3 millioner kr.

Tabel 14: Den forventede stigning i skatteindtægterne (inkluderer den direkte, indirekte og inducerede effekt) som følge af den ekstra endagsturisme.

	Stød 1: 10 % øgning		Stød 2: 25 % øgning		Stød 3: 40 % øgning	
	Samlet skat	Herunder Komm.ska	Samlet skat	Herunder Komm.ska	Samlet skat	Herunder Komm.ska
<i>(I 1.000 kr.)</i>						
Fredensborg	3.650	200	9.100	500	14.575	800
Helsingør	4.925	375	12.300	925	19.675	1.475
Hillerød	3.375	175	8.450	450	13.500	725
Halsnæs	2.800	200	6.975	500	11.150	800
Gribskov	6.525	375	16.275	925	26.050	1.500
<i>Sum: Nordsjælland</i>	<i>21.250</i>	<i>1.325</i>	<i>53.100</i>	<i>3.300</i>	<i>84.975</i>	<i>5.275</i>

Kommuner udenfor Nordsjælland	7.000	2.275	17.550	5.675	28.075	9.100
-------------------------------	-------	-------	--------	-------	--------	-------

Note: "Samlet skat" består af diverse personskatter, herunder kommuneskat, og øvrige skatter såsom moms, vareskatter og virksomhedsskatter.

Kilde: Særkørsel af Turismemodellen (RTSA).

Denne samfundsøkonomiske effektberegning baserer sig på en forudsætning om at de "nye" 572.000 endagsgæster har samme gennemsnitlige døgnforbrug som øvrige endagsturister i kommunerne. Som det ses beskrevet under kapitlet, hvor erfaringerne opsamles fra de ældste Nationalparker, så er værditilvæksten knyttet til det øgede besøgstal, noget der skal arbejdes aktivt på.

Nationalpark Vadehavet udtaler at problemet ikke er at få besøgende/turister, men de arbejder på at få turister der rent faktisk også ønsker at bruge penge i lokalområdet.

Nationalparken Mols Bjerge har et "Erhvervsnetværk". Disse virksomheder melder om jævnt stigende aktiviteter og stor vækst i antal gæster. Der er nu flere virksomheder der har betjening af parkens gæster som fuldtidsbeskæftigelse.

En ideel model for udregningen af den samfundsøkonomiske effekt af det erhvervspotentiale en Nationalpark rummer bør indregne flere faktorer:

1. Kan det aktiverede servicetilbud for endagstursiter retfærdiggøre en antagelse om et døgnforbrug der gennemsnitligt, større eller mindre end det eksisterende?
2. Kan det samlede servicetilbud retfærdiggøre en antagelse om, at der ikke blot aktiveres et øget antal endagsturister, men også et øget antal overnatninger?

Det har ikke været muligt på baggrund af historiske data at påvise nogen stigning i overnatningstal for kommuner med nationalparker.

Nationalparkerne selv indikerer fortrinsvist øgning i endagsturister, lokale beboere, samt deres gæster.

Den overnattende gæst har statistisk set et højere døgnforbrug en endagsturisten.

Koblingen mellem mikrodata i form af daglige gæster, og makrodata i form af kommunale overnatninger er dog problematisk.

Det har i projektet ikke været muligt at svare entydigt på om erhvervsinitiativerne i forbindelse med Nationalpark Kongernes Nordsjælland kan understøtte et gennemsnitligt døgnforbrug.

I modellen har antagelsen blot været at det erhvervsmæssige potentiale i forbindelse med et øget antal gæster bliver udnyttet gennemsnitligt.

Bilag 1: Antallet af danske endagsturister fra 2014-2019.

(i 1.000)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nordsjælland	1.940	1.708	2.210	2.318	2.090	2.289
Odsherred	599	552	717	610	738	661
Skjoldungernes Land	1.425	1.662	2.015	2.019	1.952	2.072
Syddjurs	816	850	962	927	833	951
Thisted	322	345	341	414	350	386
Vadehavet	1.443	1.309	1.535	1.565	1.446	1.801
Hjørring	347	293	372	411	331	401
<i>Resten af landet</i>	<i>35.593</i>	<i>34.757</i>	<i>40.379</i>	<i>40.327</i>	<i>38.130</i>	<i>40.700</i>

Note: Antallet af danske endagsturister bliver først opdateret årligt fra 2014 og frem.

Kilde: Turismemodellen (RTSA).

Den erhvervsfremmeindsats der nu pågår vil i stil med Mols Bjerger og Nationalpark Vadehavet være afgørende for om et døgnforbrug kan opretholdes eller endda øges.

6 Bilag